

RIEM ENG

Nước lũ đang dâng
Rising flood

LÊ HUY OANH dịch

VĂN số 162
15-9-1970

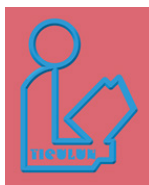

NƯỚC LŨ ĐANG DÂNG

RISING FLOOD

Riem Eng

Lê Huy Oanh dịch

Paris * 02.2025

nước lũ đang dâng

Riem Eng

Người dịch: Lê Huy Oanh

*Bìa: **M. C. P***

*Nguồn: **Thư viện Tiểu Lùn***

nước lũ đang dâng

RIEM ENG

Người dịch: Lê Huy Oanh

**Tập san VĂN
số 162 * 15.9.1970**

Những trang sau đây được trích dịch từ cuốn “Asian PEN Anthology” do nhà văn Phi-luật-tân F. Sionil Jose chủ biên, nhà Solidaridad xuất bản năm 1966. Việc chọn và dịch đều do ông Lê Huy Oanh, một dịch giả quen thuộc của VĂN đảm trách.

Riem Eng là bút hiệu của một nhà văn Thái-Lan, tên thật là Malai Choopin-it. Ông sinh năm 1906, và đã theo học tại trường trung học Suan Kularb. Lúc đầu, ông làm nghề dạy học nhưng sau bỏ dạy học để làm báo và viết văn. Ông đã phiên

dịch nhiều truyện ngắn và truyện dài bằng Anh ngữ ra Thái ngữ. Ông đã được trường Đại học Thammasat ở Bangkok tặng một cấp bằng danh dự về báo chí. Ông qua đời vào ngày 20 tháng 8 năm 1963, để lại một vợ và năm con.

Bản Việt ngữ dưới đây được dịch theo bản tiếng Anh nhan đề *Rising Flood*, không thấy đề tên người dịch.

Trong đêm, nước lũ từ phương bắc đổ về dâng lên gần một mã khiến cho sông Me-Ping — sông này lượn qua chùa Pak Aow — tràn bờ, trông sâu rộng như biển. Mặc dầu nước chảy xiết cuốn theo những bụi cây và những cụm thủy thảo mọc, nhưng có một chàng trẻ tuổi vẫn khẳng khăng vượt qua sông bằng một con thuyền nhỏ để sang khu làng đồn điền ở bờ bên kia.

Con thuyền xô vào một bụi tre đập dòn ngâm dưới nước và trong tình trạng đó chàng trẻ tuổi rất có thể sẽ bị dòng nước cuốn đi. Trong một lúc, hản

chàng ta có đã nghĩ là phải bỏ ý muốn qua sông và phải kéo thuyền về chỗ đậu cũ. Nhưng giống như một con cá ham vùng vẫy, chàng trẻ tuổi coi thường dòng sông, thưởng thức một cách kỳ lạ cái nỗi nguy hiểm được trôi nổi rập rờn trên dòng nước lũ nổi bọt giữa những phiêu vật. Chàng nhảy xuống đám tre, gỡ chiếc thuyền nhỏ của chàng ra. Rồi chàng lại chèo thuyền đi ngược dòng nước như thể chàng đang cố chạy trốn một con thú dữ hoặc cố tới đích một cuộc đua. Lúc sau, thuyền đã sang tới bờ bên kia, bờ đó thấp hơn vùng đất khu đồn điền vài “sen¹”.

– Dẫu cậu ta có biết bơi chẳng nữa thì mạo hiểm như thế cũng là liều mạng lắm !

---

1 sen : một khoảng cách 40 thước. (Chú thích trong bản Anh ngữ).

Vợ tôi cố giữ giọng nói bình thường, mặc dầu mặt nàng tái đi trông thấy.

– Khi anh còn nhỏ tuổi, anh vẫn thường bơi ra để bắt những thanh gỗ trắc và giữ chúng như những chứng tích của sự hơn người. Việc đó còn nguy hiểm hơn vụ này. Tôi nói khoe khoang. – Vài thằng bạn học của anh, sinh trưởng ở vùng biển, bơi cũng không lại anh !

– Không đem cái đó so sánh với cảnh này được. Vợ tôi nhấn mạnh. – Hung hãn là tính thường của trẻ con. Một đứa trẻ vốn không hay suy xét. Nó không phải lý luận mà chỉ hành động theo ý thích. Nó thực hiện điều gì nó ham muốn. Chẳng hạn trường hợp một đứa bé đùa với lửa: chỉ khi nào lửa đốt những ngón tay nó, nó mới biết lửa nóng.

– Làm sao em có thể biết rõ là gã trẻ tuổi kia đã vượt qua sông bởi hấn còn trẻ hay là bởi hấn can đảm coi thường mọi nỗi nguy hiểm? Tôi nói.

– Anh không tin hấn hành động như vậy là do bản năng. Bác nghĩ sao, Nai Chune ? Tôi quay lại hỏi bác lái đò đang ngồi ở phía lái thuyền.

Bác lái già, người mà chúng tôi đã thuê chở chúng tôi từ Pak Nam Po đến miền Bắc, mỉm cười một cách lễ phép khi ông thông thả trả lời:

– Có thể là vì cả hai lý do. Bà có thể có lý mà ông cũng có thể có lý.

Ông ta ngưng nói một lát, đôi mắt nhìn chăm chăm vào phía lái chiếc thuyền nhỏ lúc này gần như bị đám bọt và dòng nước lũ cuốn cuộn che kín.

– Cậu trai kia khiến tôi nghĩ tới một người trẻ tuổi khác hồi ba mươi năm trước. Người trẻ tuổi hồi đó là một thiếu nữ cũng cố vượt qua dòng nước lũ ngay tại chỗ này, nhưng trường hợp của cô ta nguy hiểm hơn nhiều bởi nó diễn ra vào một đêm không trăng.

– Một thiếu nữ ư ?

Vợ tôi hỏi với vẻ ngờ vực, cặp mày nàng nhú lại. Giọng nói của Harsa chứng tỏ nàng rất chú ý tới câu chuyện.

– Điều gì đã khiến cô ta vượt qua sông?

– Cô ta không sang phía làng đồn điền. Bác lái đò nói. – Cô ta sang phía này để tới chùa. Nhưng thuyền cô ta bị đắm và cô ta chết mất xác.

– Cô ấy cưỡi thuyền một mình à ?

– Phải, một mình.

– Cô ấy chết là đáng. Tôi nói. – Có điều gì cấp thiết mà cô ấy phải liều thân trong những cảnh nguy hiểm như thế – dám sang sông trong hoàn cảnh như thế ư ? Sang giữa ban ngày cũng đã là chuyện hã hùng rồi, huống chi còn sang vào lúc đêm tối !

Bác lái dò giữ im lặng một lát. Hai mu mắt bác chớp chớp trên hai con người mờ trắng tựa hồ như tuồng bác đang mãi suy nghĩ. Cuối cùng bằng một giọng trầm trầm, bác nói một cách thông thả và có lẽ độ như thường lệ.

– Không, chẳng có gì cấp thiết cả. Theo lẽ tự nhiên, vốn chẳng có ai nghĩ rằng cô ta lại có thể có can đảm làm cái chuyện mà cô ta đã làm. Ngay cả người đàn ông hẹn gặp cô ở chùa cũng không

nghĩ thế, hoặc lẽ ra ông ta đừng nên yêu cầu cô ta đến và một cuộc đời trẻ trung và tội lẽ ra phải được giữ gìn để khỏi làm mối cho Hà-bá.

Bác lái đò lại nghỉ một lát rồi nói tiếp :

– Nhưng bản tính con người vốn là một cái gì phức tạp rắc rối. Cái điều mà kẻ này tưởng là tầm thường nhỏ mọn thì có thể lại là điều sinh tử cho kẻ khác. Đôi khi có những lời nói không đâu thốt ra khỏi môi chúng ta, mà chúng ta tưởng rằng thực sự không có gì quan hệ cả, thì có thể lại được những kẻ khác coi là quan hệ.

Harza, có vẻ bối rối, chăm chú nhìn vào mặt ông lão lái đò. Cái vẻ trong đôi mắt nàng chứng tỏ nàng không hiểu lời ông ta nói.

– Cụ đang nói tới ai thế, cụ Nai Chune ? Vợ tôi hỏi.

– Dĩ nhiên tôi đang nói tới Chome, cô gái ấy. Cô ấy đã chết đuối bởi vì cô đã coi là hệ trọng những lời nói không đâu của một người đàn ông mà cô yêu chân thành, tha thiết.

Ông lái đò có vẻ trầm ngâm suy tưởng.

– Điều đáng thương chính là kẻ nói những lời không đâu ấy lại là một nhà sư trong đạo giới !

– Một nhà sư !

Harsa và tôi kêu lên gần như cùng một lúc.

– Cô gái ấy và một nhà sư à ?

Ông lão lái đò mỉm cười buồn bã và gật đầu.

– Phải, một nhà sư. Nhưng thực trạng vụ đó không phải như điều ông bà đang nghĩ đâu. Vụ đó đã xảy ra không phải vì một cuộc tình song phương giữa nàng Chome và nhà sư đó. Sư ông không phá giới, không vì sắc dục mà phạm vào thuần phong mỹ tục. Vụ đó đã xảy ra chỉ vì cô gái đã thả mình vào quyền lực của chính trái tim cô ta, hay nói cho đúng hơn nữa, chỉ vì sự ngu xuẩn của một người đàn ông vốn dĩ không hiểu bản chất của một người đàn bà.

Harsa tuy vẫn giữ im lặng, nhưng đôi mắt dò hỏi của nàng có vẻ như nói với ông lão lái đò rằng nàng muốn biết tất cả những chi tiết câu chuyện.

Dựa theo những lời kể của ông lão lái đỏ, người mà tôi gặp lần đầu tiên khi chúng tôi tới Pak Nam Po, tôi mừng tượng hình ảnh cô thôn nữ Chome. Hình ảnh đó lúc đầu chỉ mơ hồ nhưng rồi càng lúc càng thêm rõ rệt. Tôi có thể thấy rõ cô ta như thể có tạ đang đứng ngay trước mặt tôi : con gái của một nông gia thông thường. Nàng Chome tới độ trắng tròn lẻ hẵn thân hình đã nảy nở đầy đủ nhưng trong trái tim nàng có những gì, ai biết được ? Tâm hồn nàng đã phát triển giữa cảnh vật thiên nhiên chung quanh. Tâm hồn ấy tinh khiết, giản dị, vui vẻ như một đứa trẻ, hoặc như một con chim nhỏ đang cạ hót thanh thoi giữa cảnh hoang vu. Nếu không có đông tố của lòng xảy ra thì hẳn nàng vẫn được tiếp tục sống cuộc đời êm đẹp như thế, kiêu hãnh và hài lòng với những hoàn cảnh của nàng và vạn vật chung quanh nàng, cho tới lúc có

lẽ một người trai trẻ trong vùng nàng sẽ bước vào cuộc đời nàng, cưới nàng và hai vợ chồng sẽ chung sống trong hạnh phúc hợp với thói thường. Hẳn họ sẽ có một tổ ấm với nhiều con cái, giống hệt như những gia đình sung sướng khác trong làng.

Tôi chẳng biết rõ là liệu có một vị thần nào hoặc có những ngôi sao chiếu mệnh nào gây ảnh hưởng cho số phận con người, khiến cuộc đời nàng Chome phải sa vào nỗi oan trái hay không. Truyện đời nàng, vang lên giống như một truyện thần tiên hơn là giống với những điều có thể xảy ra trong cuộc đời thực tế, đã khởi đầu từ một kỳ đại lễ giảng kinh thường niên tại chùa Pak Aow ; trong dịp đó, người ta giảng về truyện Đức Phật đản sinh ; cũng trong dịp đó, ở nàng Chome này ra mỗi tinh đầu : nàng yêu một nhà

sư giảng kinh tu hành trong chùa. Chẳng ai biết nhà sư đó đã từ đâu tới.

Không ai có thể minh xác cái yếu tố quyết định khiến một người sa vào ái tình. Nhưng hiên nhiên là trong đa số những trường hợp, ái tình phát khởi từ tuổi trẻ của con người với những đam mê mãnh liệt bông bột của tuổi đó, hoặc phát khởi từ vẻ đẹp của khuôn mặt và hình dáng kẻ mà họ yêu.

Nhưng trong trường hợp Chome, nàng yêu giọng nói của nhà sư, một người mà tuổi tác gấp ba lần tuổi nàng. Nhà sư đó không đẹp trai bằng những chàng trai trẻ trong làng, những kẻ chạy ve vãn tán tỉnh nàng. Chome là thiếu nữ xinh đẹp nhất trong vùng. và với chỉ một nụ cười nàng có thể thu hút bất cứ gã con trai nào trong vùng.

– Tôi không thể biết đích xác tại sao Chome lại mê say nhà sư ấy đến thế. Nai Chune nói. – Có người bảo rằng nàng bị bùa ngải ; nhưng tôi vốn biết nhà sư ấy, tôi có thể cam đoan rằng không thể có chuyện bùa ngải. Thực tình thì những người già như tôi vốn tin vào những bùa yêu thuốc dầu nhưng chuyện đó hẳn chỉ có thể xảy ra trong trường hợp một người này bỏ bùa ngải cho một người kia để khiến người kia đáp lại tình yêu của mình. Trong trường hợp Chome, không thể nào có chuyện đó, bởi vì nhà sư không đoái tưởng đến nàng, không ham muốn nàng. Ông ta cũng chẳng hề lưu ý đến nàng. Ngược lại, Chome say mê ông ta, say mê đến độ không còn biết hổ thẹn. Hàng ngày nàng bơi thuyền từ đồn điền qua sông mang thức ăn tới trai phòng dân nhà sư, với chỉ mỗi một mục đích là trông thấy mặt ông, nghe tiếng

ông nói và được gấn gũi ông. Hành động của nàng trở thành đề tài bàn tán lan rộng khắp vùng.

Nhận thấy vụ này hẳn sẽ gây tổn hại cho tiếng tốt của cửa Phật, vị sư đã già kia, vốn muốn làm cho nàng tỉnh ngộ, nên một hôm, khi nàng tới dâng ông bữa ăn trưa, ông đã nói với nàng:

– Thiện nữ à, ta nghĩ rằng con nên ngưng tới chùa ít nhất cũng một thời gian, nếu không người ta sẽ tin vào những lời dị nghị vô căn cứ. Điều đó sẽ có hại cho tiếng tốt của con và của ta cũng như sẽ phá hủy tiếng tốt của chùa này.

Nhưng nhà sư giảng kinh kia đã im lặng trầm mặc khi Chome khóc nức nở sau lúc nàng nghe thấy lời cảnh cáo ngay chính đây thiện chí của ông ta. Trong những tiếng nức nở đầy nước mắt, nàng

cúi mặt xuống thú nhận tình yêu của nàng đối với sư ông và nói với sư ông rằng nàng sẽ không thể nào sống ở cõi đời này nếu nàng không còn được tới chùa để nhìn mặt ông, nghe tiếng nói của ông và gần gũi bên ông. Nàng nói với sư ông rằng không có ông thì đời nàng chẳng còn ý nghĩa gì cả. Bởi vì nàng quá yêu, hoặc bởi sự mê đắm đang bầu lấy tim nàng, nàng năn nỉ sư ông bỏ áo cà sa để hoàn tục cùng nàng chung sống đến mãn đời.

Vị đại diện của nhân đạo và trình khiết trên thế gian giữ im lặng một lúc lâu trong niềm bối rối. Khi nhà sư trả lời, giọng ông không một chút cảm động. Ông nói thẳng băng và cương quyết :

– Thiện nữ à, con không hiểu điều mà con đang nói. Nhưng ta không chấp con bởi con hãy còn quá trẻ và chưa đủ

hiếu biết và thế gian. Ta muốn vén cái màn mê muội hiện đang che phủ cái nhìn đích thực của con, và ta muốn đưa con vào ánh sáng. Cái mà hiện thời con coi như hạnh phúc thật ra chỉ là một ảo giác do một xúc cảm của ngũ quan tạo thành. Khi xúc cảm ấy đã nhạt đi, con sẽ thấy rõ chánh lý tức là cái bản chất đích thực của mình. Giờ đây ta xin con hãy trở về nhà, hãy vào một nơi yên tĩnh để mà suy ngẫm về cái con gọi là tình yêu đối với ta, và hãy vận dụng lương tri mà tìm cho ra cái gì thật sự đã gây nên cái mà con gọi là tình yêu đó. Ta không nghĩ rằng dáng vẻ thể chất của ta đã thu hút con, bởi chúng ta biết rõ là hình dáng ta không có vẻ gì để gợi cho con một tình yêu về thể chất. Hãy suy nghĩ kỹ càng đi, hỡi thiên nữ, và cuối cùng con sẽ thấy rõ rằng tình yêu của con đối với ta thật ra chỉ là sự kiện sai, chính tâm tưởng con đã lừa dối con,

khiến con thấy ta không đúng với cái đích thực là ta.

Tôi có thể đoán biết những cảm tưởng của nàng Chome lúc đó, và nhận thức được nâng đau khổ đến mức nào. Không có sự thiếu thông cảm nào trầm trọng hơn sự thiếu thông cảm này trong cái thái độ của một tâm hồn đang bị những nỗi xúc cảm bao phủ, nhất là đối với tâm hồn một cô thôn nữ đang yêu say yêu đắm như tâm hồn nàng Chome lúc bấy giờ.

*

Nàng không tới chùa trong một thời gian lâu đến nỗi vị sư trưởng và các nhà sư khác đều nghĩ một cách nhẹ nhõm trong lòng rằng những

lời đàm tiếu ở hai bên bờ sông hản rồi sẽ phải chấm dứt. Nhưng sự im lặng của nàng Chome trong thời kỳ đó thực ra chỉ là một thời gian yên tĩnh thông thường trước khi xảy ra một cơn bão lớn. Một đêm trăng, nàng bơi thuyền từ nhà nàng qua sông tới chùa để thăm nhà sư.

Nhà sư rất xúc động khi thấy hình dáng nàng Chome thay đổi quá đổi. Trong thời gian có mấy tháng ông không thấy nàng, mà nàng đã mất hết những dáng bộ nhanh nhẹn trẻ trung. Khuôn mặt vui vẻ rục rỡ của nàng đã biến đổi thành một cái gì nhợt nhạt, ngơ ngác. Thân hình nàng trở thành quá gầy ốm. Nhưng trong những vẻ đó không có gì khiến người ta phải cúi lòng bằng đôi mắt nàng – trũng sâu và lơ dờ đến thế – đôi mắt cho người ta thấy rõ những nỗi khổ đau mãnh liệt – đôi mắt biểu lộ rõ

ràng sự thất vọng và vẻ chán đời hoàn toàn.

– Nếu điều này không phạm vào giới luật nhà tu, ông lão lái đò nói – thì hẳn nhà sư nên nhào tới ôm nàng vào hai cánh tay ông, nói thì thầm với nàng những lời âu yếm để nàng vui bớt nỗi sầu khổ, với những tình cảm... không... không phải những tình cảm của một người đàn ông đối với một người đàn bà mà mình yêu mến, nhưng là những tình cảm của một người cha đối với đứa con, những tình cảm của một nhà tu đối với những con chim nhỏ không tổ, không được ai giúp đỡ.

Nàng Chome đã ngã bệnh. Tiếng nói của nàng, phát giác những nỗi đau khổ của nàng trong suốt quãng ngày đó, lúc này thều thào khó nghe như tiếng nói của một người mắc bệnh lao phổi ở vào

thời kỳ cuối cùng. Lúc này đầu nhà sư có khuyên nhủ nàng điều gì chẳng nữa cũng vô ích. Chome đã quyết định dứt khoát rằng nàng chỉ có hai đường để lựa chọn: hoặc tiếp tục sống với người đàn ông mà nàng yêu, hoặc chấm dứt cuộc đời này của nàng.

– Con đã nhất quyết như vậy ư ? Nhà sư hỏi.

Để trả lời, Chome thông thả gạt đầu. Sau hết nàng nói:

– Không có gì ở trên đời này có thể làm thay đổi quyết định của con được.

Nhà sư dăm dăm nhìn con sông Me Ping mà hai bờ đã mất dạng dưới làn nước lũ từ phía Bắc đổ về. Ông biết rất rõ là chẳng bao lâu nữa dòng nước hãy còn thấp này sẽ trở thành một biển

nước hung cuồng. Ông cũng biết rằng từ lúc ấy trở đi dòng nước cuộn cuộn, bọt nước và tất cả những phiêu vật hủn sẽ từ Phương Bắc ào ào đổ về : ngay cả những thuyền chở hành khách nằm nhan nhản giữa khoảng Pak Nam Po, Kambaeng-bejra và Tak chắc chắn cũng sẽ phải hạ buồm không dám chạy trong lúc đêm tối. Trong suốt thời kỳ nước lũ đang lên, trên sông Me Ping có rất nhiều sự nguy hiểm có thể gây thiệt hại cho sinh mạng các hành khách. Các người lái thuyền đều e sợ trạng thái đó của con sông. Nhà sư giữ im lặng một lúc, rồi nói:

– Thiện nữ à, con có thể hứa với ta một điều chẳng ?

– Con có thể hứa với thầy bất cứ điều gì.

Chome nói một cách nhanh nhẩu,
đôi má nàng ửng hồng,

– Nếu thầy dời bỏ giới hành, dời bỏ chùa này thì con sẽ đi theo thầy cho đến tận cùng trái đất. Con là một người đàn bà chỉ có một lời và một ý muốn, xin thầy hãy tin con. Nếu như con thất hứa thì chắc chắn con sẽ chẳng bao giờ chường mặt ra để mà phiền nhiễu thầy.

– Bây giờ ta chưa thể đoan quyết điều gì với con được. Ta cần một thời gian ngắn nữa. Con hãy trở lại đây vào đêm thứ mười lăm hạ tuần trăng. Tuy nhiên con phải lưu ý cẩn thận. Đừng quên rằng vào đêm hôm đó ta sẽ nói con nghe quyết định của ta. Nếu lương tâm ta dạy ta rằng ta phải bỏ cuộc đời tu hành, thì chắc hẳn ta sẽ bỏ áo cà sa và cùng con ra đi ngay lập tức.

Tôi không biết chắc là liệu những lời đó của nhà sư có tương hợp với cái mà tôi đang cố gắng viết ra đây dựa theo điều mà ông lão lái đò đã kể lại cho tôi nghe không, nhưng nhà sư đã nói một cái gì có ý tương tự như thế.

Có một điều mà tôi biết chắc và không thể nhầm lẫn được là khi nghe những lời đó, nàng Chome rất sung sướng. Như thế nàng đã được giúp đỡ để khỏi rớt xuống một cách nguy hiểm hoặc như thế nàng đã thoát khỏi một chứng bệnh thập tử nhất sinh. Khi những người trẻ tuổi ngã bệnh tương tự thì con người họ suy sụp mau chóng, nhưng họ cũng hồi phục mau chóng như thế. Qua lời cụ lái đò, tôi có thể mừng tượng một nàng Chome mới mẻ trong khi nàng chờ đợi cái ngày mà nhà sư đã quy định ; một nàng Chome sung sướng, khỏe mạnh,

rực rỡ và đầy hy vọng. Tất cả những gì nang vốn mơ tưởng trong suốt mười sáu năm của đời nàng chắc hẳn sẽ được thực hiện một cách đầy đủ nội trong vòng thời gian hai mươi ngày. Bằng cả trực giác lẫn óc tưởng tượng của chính nàng, nàng đã cảm thấy một cách chắc chắn rằng những giấc mộng của nàng sẽ phải trở thành sự thực với đầy đủ chi tiết của chúng.

Cuối cùng, đã tới ngày thứ mười lăm hạ tuần trăng, ngày quan trọng nhất trong đời nàng Chome. Gió bắc đã thổi mạnh suốt ngày vào những nhánh cây trơ trụi, khiến cho khắp vùng trở nên lạnh buốt. Một lớp sương mù dày đặc phủ kín mặt sông. Người ta không thể nhìn thấy bất cứ vật gì ở cách xa vài mã. Lúc nhuộm trưa, sương mù tan dần và vào buổi tối người nhìn thấy những dải

ánh sáng chập chờn ngang dòng nước.

Cô gái trẻ tuổi bắt chắp gió lạnh; cô đi ra chỗ đậu thuyền để chờ giờ hẹn. Cái nhìn từ cặp mắt nàng có vẻ như đi xuyên qua bóng tối dày mây mù của ngày tàn để bám vào chỗ bến đậu thuyền của ngôi chùa bên kia sông. Nàng đã quyết định sang sông, bắt chắp gió lạnh, bắt chắp bóng tối trên sông. Nàng không e sợ những nỗi hiểm nguy đang chờ đợi nàng. Mắt nàng đắm đắm hướng về phía người nàng yêu và trái tim nàng không ngừng gọi tên người đó. Ngay khi trời vừa tối, nàng bước xuống chiếc thuyền nhỏ và chèo thuyền dời khỏi bờ sông.

– Đó là một quyết định điên rồ nhất mà tôi được biết. Lão lái đò bình phẩm.
– Chắc hẳn không một ai khác dám liều mạng như thế, dẫu y có hơi giỏi đi chăng nữa. Ông thấy đó, điều tệ hại nhất chính

là Chome không biết bơi chút nào cả.

– Xin Trời Phật phù hộ chúng con !
Vợ tôi, vốn im lặng từ lâu, thì thầm nói thế. Mặt vợ tôi tái nhợt khi nghĩ tới chàng trai trẻ trôi nổi dập dờn lúc nẩy trên con thuyền giữa sông, và tay nàng bắt đầu run.

Các bạn hãy tưởng tượng một thiếu nữ trẻ tuổi, không biết bơi, đang ngồi trên một con thuyền mỏng mảnh chỉ chực lật úp, bàn tay nhỏ bé của nàng nắm chặt lấy cần mái chèo, với mái chèo ấy nàng đang cố đưa con thuyền đi ngang qua dòng nước chảy xiết. Những đám thủy thảo mọc bật rễ và những khúc cây trôi rải rác trên sông, và thiếu nữ ấy chỉ có một mình trên dải nước rộng bát ngát trong bóng tối mịt mù. Người ta có thể nghĩ rằng hành động của nàng Chome là chính sự điên rồ, nếu ai tình có thể được

gọi là điên rồ. Nhưng thật ra, ái tình há chẳng đúng là sự điên rồ mặc lấy một hình thức khác hay sao?

Khi kể chuyện, Nai Chune đã không thể kể đích xác rõ ràng nàng Chome đã chết như thế nào. Thuyền nàng có thể đã bị lật úp vì nước chảy xiết hoặc vì chạm vào những phiêu vật và những khúc cây. Có thể là khi thuyền bị lật úp nàng đã, vì không biết bơi, quá sợ hãi nên không đủ bình tĩnh bám vào thuyền hoặc vào một khúc cây để mà kêu cứu như những nạn nhân khác thường làm. Tối hôm đó, những kẻ sống ở hai bên bờ sông không ai nghe thấy tiếng gì khác thường cả. Sáng hôm sau, chiếc thuyền nhỏ trống rỗng của Chome trôi dạt vào một cồn đất tên là Ko Khi Lek ở phía dưới dòng nước cách đây vài khúc sông.

Tôi vẫn còn có thể tưởng tượng được cái cảnh nàng Chome vùng vẫy trong dòng nước cuộn cuộn. Đầu nàng lúc đó hẳn là cứ chìm xuống nước rồi lại cố ngoi lên khỏi mặt nước để thở hút khí trời, để rồi cái đầu đỏ lại chìm lỉm, và trên mặt nước chỉ còn hai bàn tay đang cố chơi với một cách tuyệt vọng. Rồi hai hàn tay ấy cũng yếu đi, bị dòng nước đẩy cho đổ xuống dần, tới khi chúng cũng mất dạng và chìm lỉm.

– Trong suốt bảy mươi năm của cuộc đời tôi, không có gì khiến tôi xúc cảm bằng cái chết đó. Nai Chune kết luận. – Trong làng này, không có ai lại bị người ta căm ghét như nhà sư giảng kinh ấy... Tôi không thể nói rằng việc dân chúng thù ghét nhà sư như vậy là có đích đáng hay chẳng. Nhưng, nếu như quyết định ấy của nhà sư là một lỗi lầm, thì ông cứ

thử ngẫm về cái lỗi lầm đó mà coi : nhà sư quả thực không rắp tâm làm hại tính mạng nàng Chome. Ông ta là một nhà tu hành lâu đời và tinh thần kỷ luật của ông là cái mà người ta không thể trách cứ được. Theo ý tôi thì sở dĩ ông ta hẹn gặp cô gái vào tối thứ mười lăm hạ tuần trăng chính là vì ông ta định ninh rằng Chome chắc hẳn sẽ không có can đảm liều mạng sống để tới chỗ hẹn. Tuy nhiên, nếu ông bạn nghĩ rằng đó là lỗi của ông ta, thì lỗi đó cũng chỉ là kết quả một sự ngu dốt của một người đàn ông về bản chất đích thực của đàn bà !

Cả ba chúng tôi đều giữ im lặng một lúc lâu. Tôi cảm thấy trong trái tim tôi có một nỗi xúc cảm khó tả ra được. Sau đấy, Harsa phá vỡ sự im lặng. Giọng nói của nàng khản đi và xúc động một cách kỳ lạ :

– Còn nhà sư ấy... ấy... ơ, ơ... nhà sư ấy rồi ra sao ?

Lão lái đồ xòe một cây diêm, thông thả châm điếu thuốc cuộn bằng lá chuối. Lão ta trầm ngâm im lặng một lúc, nhà khói ra, nhưng cuối cùng lão trả lời :

– Ngày hôm sau, nhà sư đã treo cổ tự tử. Tôi không được biết đích xác là có ai trông thấy ông ta lúc ông tự tử để kịp thời cứu ông khỏi chết hay chẳng. Nhưng từ đó, người ta còn thấy ông ta ở chùa Pak Aow nữa.

Một bản năng khiến óc tôi chợt nảy ra một ý nghĩ. Tôi nhìn kỹ ông lão lái đồ và nói một cách bình thản:

– Này cụ Nai Chune, cụ có vẻ am tường những chi tiết của câu chuyện này lắm.

Ông lão nhìn thẳng vào mắt tôi. Với một nụ cười buồn bã trên môi, cụ nói một cách lễ phép và chân thật :

– Tôi hẳn là phải biết chuyện đó rõ hơn bất cứ ai khác trong vùng này, hay ít ra thì cũng biết rõ như nhà sư giảng kinh họ.

– Nếu vậy cụ chính là.... Harsa vội hỏi.

Nhưng ông lão lái đò có vẻ như thông cảm được với điều mà Harsa đang nghĩ, và ông vội nói :

– Không, tôi không phải là nhà sư giảng kinh đó. Tôi là vị sư trưởng của chùa ấy. Chính tôi là kẻ đã gạ ý cho nhà sư đó bảo Chome tới vào tối thứ mười lăm hạ tuần trăng...

Dòng sông Me Ping vẫn cuộn cuộn chảy. Nhiều triệu con người đã nhờ cậy vào dòng sông ấy, coi nó như một nguồn mạch của sự sống, nhưng cuộc đời của một cô gái ngây thơ và đáng thương đã từng một lần biến đổi sông đó thành nguồn mạch của ái tình – và của sự chết !

RIEM – ENG

